Alg?lanan Kariyer Engelleri (AKE) Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alg?lanan Kariyer Engelleri (AKE) Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16775

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alg?lanan Kariyer Engelleri (AKE) Ölçe?i, bireylerin kariyer geli?im süreçlerinde kar??la?t?klar?n? dü?ündükleri engelleri ve k?s?tlamalar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? veya uyarlanm?? bir **psikometrik** araçt?r. Bu ölçe?in **Türk kültürüne uyarlama** çal??mas?, Temel Kalafat taraf?ndan 2019 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?n?n temel amac?, orijinal ölçe?in kültürel geçerli?ini ve güvenirli?ini Türk popülasyonunda test ederek, **kariyer psikolojik dan??manl???** alan?ndaki ara?t?rma ve uygulamalara katk? sa?lamakt?r. Ölçek, özellikle genç yeti?kinlerin ve ö?rencilerin kariyer seçimlerini etkileyen alg?sal bariyerleri tespit etmede önemlidir.

Anahtar Kelimeler

Alg?lanan Kariyer Engelleri, Kariyer Engelleri, **Kariyer Psikolojik Dan??manl???**, Ölçek Uyarlamas?, Psikometrik Özellikler, Temel Kalafat, Geçerlik.

Yazarlar

Temel Kalafat

Amaç

AKE Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin kariyer hedeflerine ula?malar?n? zorla?t?ran veya engelleyen faktörlere ili?kin ki?isel alg?lar?n? nicel olarak ölçmektir. Bu faktörler genellikle cinsiyet, sosyoekonomik durum, ayr?mc?l?k, e?itim eksikli?i veya özgüven yetersizli?i gibi içsel ya da d??sal k?s?tlamalar olarak alg?lan?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n ve maddelerinin Türk kültürü ba?lam?nda i?levselli?ini do?rulamay? hedeflemi?tir. Bu sayede ara?t?rmac?lar, **kariyer engelleri** ile ilgili de?i?kenler aras?ndaki ili?kileri güvenilir bir araçla inceleyebilirler.

Yap? (Construct)

Ölçek, literatürde Alg?lanan Kariyer Engelleri (Perceived Career Barriers) olarak adland?r?lan psikolojik yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin kariyer yolculu?unda kar??la?t??? veya kar??la?may? bekledi?i, kariyer geli?imini sekteye u?ratan sübjektif ve objektif zorluklar?n bili?sel de?erlendirmesini ifade eder. Kariyer engelleri yap?s? genellikle çok boyutludur ve ki?isel (motivasyon, beceri eksikli?i) ve çevresel (ekonomik durum, i?gücü piyasas? k?s?tlamalar?) alt boyutlar? içerebilir. Ölçek, bu engellerin ?iddetini ve türünü belirleyerek, kariyer dan??manlar?n?n müdahale stratejilerini planlamas?na yard?mc? olur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Alg?lanan Kariyer Engelleri (AKE) Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in yap?sal geçerli?ini Türkiye örnekleminde kan?tlamak amac?yla çe?itli geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Uyarlama çal??malar?nda genellikle yap? geçerli?i (aç?mlay?c? ve do?rulay?c? faktör analizi), ölçüt ba??ml? geçerlik ve kapsam geçerli?i incelenir.

Yap?sal Geçerlik: Temel Kalafat'?n (2019) çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?i muhtemelen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi? ve ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk popülasyonunda da korundu?u gösterilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad??? teorik yap? ile ne kadar uyumlu oldu?unu ortaya koyar.

Ölçüt Ba??ml? Geçerlik: Ölçe?in, kariyer karars?zl??? veya kariyer olgunlu?u gibi ilgili di?er yap?larla beklenen yönde ili?kiler gösterip göstermedi?i incelenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, uyarlama sürecinin kritik bir parças?n? olu?turmaktad?r. **Güvenirlik**, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? ko?ullara kar?? tutarl?l???n? ifade eder. Kalafat (2019) taraf?ndan yürütülen adaptasyon çal??mas?nda güvenirlik genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak belirlenmi?tir.

?ç Tutarl?l?k: Çal??mada, ölçe?in toplam puan? ve alt boyutlar?n?n iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n (Cronbach Alfa) yüksek oldu?u varsay?lmaktad?r. Yüksek alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda tutarl? oldu?unu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek amac?yla test-tekrar test korelasyonlar? da hesaplanm??t?r.

Faktör Analizi

Alg?lanan Kariyer Engelleri Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas? a?amas?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? incelemek için faktör analizi yöntemleri uygulanm??t?r. Orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültüründe de geçerli olup olmad???n? tespit etmek bu sürecin ana hedefidir.

Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA): Genellikle uyarlama çal??malar?n?n ilk a?amalar?nda, ölçek maddelerinin kaç farkl? faktör alt?nda topland???n? ke?fetmek için AFA kullan?l?r. Bu analiz, faktör yüklerini ve özde?erleri inceleyerek ölçe?in en uygun faktör say?s?n? belirlemeye yard?mc? olur.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA): AFA ile belirlenen veya orijinal ölçekte var olan faktör yap?s?n?n, Türk örnekleminden elde edilen verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmek için

ARABPSYCHOLOGY.COM

DFA kullan?l?r. Kalafat (2019) çal??mas?nda, uyum iyili?i indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) üzerinden ölçe?in yap?sal modelinin uygun oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama çal??mas? ile Türk kültürüne kazand?r?lm??, öz bildirimli psikolojik ölçme arac?d?r.

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format?nda (örne?in, 5'li veya 6'l?) yan?tlanmaktad?r. Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak detaylar orijinal makalede mevcuttur.

Mevcut Diller: Türkçe (Türk kültürüne uyarlanm??t?r).

Popülasyon Grubu: Genellikle üniversite ö?rencileri veya kariyer geli?imi a?amas?ndaki genç yeti?kinler.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler ve üniversite ö?rencileri.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? için kullan?lan örneklem detaylar?, Temel Kalafat'?n 2019 tarihli makalesinde ayr?nt?l? olarak sunulmu?tur.

Test Metodolojisi: Ka??t-kalem veya dijital ortamda uygulanan, kat?l?mc?lar?n kariyer engellerine yönelik alg?lar?n? belirten maddeleri derecelendirdi?i öz bildirim temelli bir metodolojiye sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Kariyer Geli?imi, Psikometrik Ölçek, Adaptasyon, **Alg?lanan Kariyer Engelleri**, Cronbach Alfa, Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresi: kalafattemel@karatekin.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Çank?r? Karatekin Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Dan??manl?k Anabilim Dal? (Varsay?msal, 2019 referans?na dayanarak).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle

ARABPSYCHOLOGY.COM

yazar?n iznine tabidir. Detayl? kullan?m ko?ullar? için sorumlu yazar Temel Kalafat ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Orijinal makalede kullan?m ücreti belirtilmemi?tir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2019

Referanslar

Kalafat,T. (2019). Alg?lanan Kariyer Engelleri (AKE) Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlama çal??mas?. *Kariyer Psikolojik Dan??manl?k Dergisi, 2*(2), 103-124.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: algilanan-kariyer-engelleri-ake-olcegi-toad.pdf

Alg?lanan Kariyer Engelleri (AKE) Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmad??? için, bu k?s?m bo? b?rak?lm??t?r.)

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad???ndan, bu k?s?m bo? b?rak?lm??t?r. Maddeler için lütfen Temel Kalafat (2019) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM